

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/158/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.634.109/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.634.109/2024/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 41.Pk.400.088/2024/7. számú végzésére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági polgári nemperes eljárás iratai alapján megállapítható előzménye szerint az indítványozó édesapa (az alapügy kérelmezője) és a kérelmezett édesanya kapcsolatából 2018 áprilisában egy gyermek született. A gyermekükkel való kapcsolattartást a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2.P.102.602/2021/11. számú jogerős végzéssel jóváhagyott egyezség szabályozta. A kapcsolattartást szabályozó határozat szerint a kérelmező jogosult a gyermekkel folyamatos kapcsolattartás körében minden páros héten pénteken, az óvodai foglalkozás végétől – ennek hiányában 16 órától – vasárnap 18 óráig, valamint minden páratlan héten csütörtökön reggel 9 órától pénteken reggel 9 óra 30 percig a kapcsolattartásra, az elvitel jogával.
- [3] Az indítványozó kérelmében a 2024. március 22–24. napjai közötti folyamatos kapcsolattartás pótlásának elrendelését kérte a bíróságtól. Kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy az apai kapcsolattartás a kérelemmel érintett időpontokban ugyan megvalósult, azonban az nem volt zavartalan, egyrészt mert a kérelmezett édesanya

nem adta át részére a gyermek személyi okmányait, ezek hiányában pedig a gyermekkel nem tudott vidékre utazni, másrésről a gyermek betegsége okán a gyermeket ügyeleti időben orvosi ellátásban kellett részesíteni. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 41.Pk.400.088/2024/7. számú, 2024. május 13. napján kelt végzésével az indítványozó kérelmét elutasította. A bíróság megállapítása szerint a kérelmezett édesanya felróhatóan megszegte a kapcsolattartást szabályozó határozatot azzal, hogy a gyermek eredeti okmányait nem adta át a kérelmezettnek, ahogyan az az Alkotmánybíróság irányadó döntéseiből következik (Pesti Központi Kerületi Bíróság végzése, Indokolás [26]–[27]). Jelen esetben azonban a kapcsolattartás ténylegesen megvalósult, annak akadályát a gyermek betegsége nem képezte, az indítványozó pedig a bíróság kifejezett felhívása ellenére is kizárólag a kapcsolattartás pótlását kérte (egyéb jogkövetkezmény alkalmazását nem), mely kérelmet a bíróság a megvalósult kapcsolattartásra tekintettel alaptalannak talált.

- [4] 1.2. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.634.109/2024/3. számú, 2024. november 8. napján kelt végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A másodfokú bíróság indokolásában kiemelte, hogy az indítványozó a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 1997. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bnptv.) 22/C. § (2) bekezdés *b)* pontja egyértelműen rendelkezik arról, hogy „a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból elmaradt” kapcsolattartás pótlása rendelhető el, vagyis az elsőfokú bíróság e jogszabályhely helyes értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy adott esetben, miután az apai kapcsolattartás nem vitatottan megvalósult – függetlenül attól, hogy a gyermek személyi okmányai átadása hiányában nem minősült zavartalannak – a pótlás elrendelésének jelen esetben nincs helye. Helye lett volna azonban a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása elrendelése iránti kérelemnek, a Bnptv. 22/C. § (2) bekezdés *a)* pontjának megfelelően, ezt azonban az indítványozó az elsőfokú bíróság hiánypótlási felhívása ellenére sem kérte (Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 49.Pkf.634.109/2024/3. sz. végzése, Indokolás [27]–[28])
- [5] 1.3. Az indítványozó a másodfokú végzés meghozatalát követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát, amelyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 49.Pkf.634.109/2024/3. számú végzésének – a Pesti Központi Kerületi Bíróság 41.Pk.400.088/2024/7. számú végzésére kiterjedő hatályú – alaptörvény-ellenességét állította. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, a XVI. cikk (1) és (2) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, valamint az R) cikk (2) bekezdését, az alábbiak szerint.
- [6] Az indítványozó álláspontja szerint az első és másodfokon eljáró bíróságok jogértelmezési hibát követtek el, amikor a Bnptv. 22/C. § (2) bekezdés *b)* pontját nem

szövegűen, hanem önkényesen értelmezték, ennek okán a kapcsolattartás pótlásának lehetőségét kizárták és amely jogértelmezéssel az indítványozó és gyermekének a kapcsolattartáshoz való jogát szükségtelenül és aránytalanul korlátozták. Az indítványozó e körben kifogásolta a megtámadott bírósági döntések azon állítását, miszerint a kapcsolattartás megvalósult, állítása szerint azonban a gyermek személyi okmányainak visszatartásával nem valósult meg a kapcsolattartás. Az indítványozó véleménye szerint kizárólag a zavartalan kapcsolattartás nevezhető kapcsolattartásnak.

- [7] Az alkotmányjogi panasz szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség sérelme is megvalósult, mivel az eljáró bíróságok nem adtak választ az eddigi alkotmánybírósági gyakorlattól eltérő döntésük indokaira.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok eljárásuk során figyelmen kívül hagyták az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének alkalmazását is.
- [9] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése sérelmére vonatkozó önálló indokolást nem tartalmaz.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerint folytatott eljárásban mindenekelőtt az Abtv. 56. § (1) – (2) bekezdésében meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára (Abtv. 27. §) alapította.
- [12] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Fővárosi Törvényszék végzését 2024. november 8. napján hozta meg, az indítványozó pedig az alkotmányjogi panaszát 2024. december 23. napján, határidőben terjesztette elő az elsőfokú bíróságnál. Az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. A személyesen eljáró indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel az alkotmányjogi panasz alapját képező bírósági nemperes eljárás kérelmezőjeként saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [13] 2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében alkotmányjogi panasz csak valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelme esetén terjeszthető elő. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, XVI. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetőek, az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése azonban az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, ekként az alkotmányjogi panasz ebben az

elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdése törvényi követelményét {lásd például: 3213/2023. (V. 5.) AB végzés, Indokolás [26]}.

- [14] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjából az is egyenesen következik, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában alapvetően a saját Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozhat. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában ugyanakkor részben arra hivatkozott, hogy a támadott bírói döntések a gyermekének kapcsolattartáshoz való jogát az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, valamint a XVI. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelően is sértik. Figyelemmel arra, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:161. § (1) bekezdése értelmében a gyermek törvényes képviselője a szülői felügyeletet gyakorló szülő joga és kötelezettsége, továbbá figyelemmel arra, hogy az indítványozó gyermeke vonatkozásában a szülői felügyeleti jog gyakorlására nem az indítványozó jogosult, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint jelen ügyben a gyermek alapjogi igényének érvényesítése kizárt. {3508/2021. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [7]}. Ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének sérelmét állító indítványi elem tekintetében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti törvényi követelményt.
- [15] 2.4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, ha az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésével összefüggésben nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, ekként az alkotmányjogi panasz ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja követelményét.
- [16] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [17] 2.5. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [18] 2.5.1. Az alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével, sem pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára. E körben az Alkotmánybíróság külön is kiemeli a 3244/2024. (VII. 5.) AB határozat megállapításait a gyermek okmányainak

hiánya és a kapcsolattartás pótlása közötti összefüggések tekintetében. Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételege felvethető-e.

- [19] 2.5.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában részben (az Alkotmánybíróság számos határozatának megjelölésével) azt kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok a kapcsolattartás pótlásának elrendelhetőségét – az alkotmányosan védett szülő-gyermek kapcsolattartás tartalmára figyelemmel – oly mértékben szűken értelmezték, hogy azzal már súlyosan akadályozták az indítványozó kapcsolattartáshoz való jogát. Az alkotmányjogi panasz szerint az eljáró bíróságok jogértelmezése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértően önkényessé is vált azáltal, hogy az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatát figyelmen kívül hagyta, a bíróságok pedig jogi álláspontjukat nem is indokolták meg az Alaptörvény alapján elvárt részletességgel.
- [20] Az Alkotmánybíróság a 3244/2024. (VII. 5.) AB határozatában azt állapította meg, hogy „A személyi igazolvány vagy más alapvető személyi okmány hiánya (mely a gyermek jogszerű külföldre utazásának szükségképpen akadálya) adott esetben akár a különélő szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás olyan fokú megzavarását is okozhatja, melynek eredményeként már a kapcsolattartás pótlásának lehet helye, mely kérdést az eljáró bíróságok minden esetben egyedileg, az adott ügy körülményeinek alapulvételével vizsgálhatják. Sem a megzavart kapcsolattartás pótlásának automatikus elrendelése, sem pedig a megzavart kapcsolattartás pótlásának elvi élele, az adott ügy egyedi körülményeit teljes mértékben figyelmen kívül hagyóan történő kizárása nem felel meg az Alaptörvényből fakadó követelményeknek.” (Indokolás [29]). Az Alkotmánybíróság ezen megközelítését a gyermekek okmányai átadásának elmaradásával kapcsolatos egyedi ügyekben változatlanul irányadónak tekinti, attól nem kíván eltérni.
- [21] Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy miközben a bíróság megítélése szerint a gyermek eredeti iratainak hiánya a kapcsolattartás megzavarását eredményezte (Pesti Központi Kerületi Bíróság végzése, Indokolás [27]), a gyermek iratainak másolata az indítványozó rendelkezésére állt (Indokolás [24]), a gyermeket az illetékes egészségügyi intézmény ellátta (Indokolás [10]), az egyébként is beteg gyermekkel a kérelmező belföldi, az eljárásban konkrétan meg nem jelölt és bizonyítékokkal alá nem támasztott utazást tervezett (Indokolás [9]), az indítványozó pedig egyébként is csak a kapcsolattartást követően jelezte a kérelmezett édesanyjának, hogy a gyermek eredeti igazolványaira van szüksége a kapcsolattartáshoz (Indokolás [14]). A bíróságok döntésükben arra is utaltak, hogy a kapcsolattartás megzavarására tekintettel a konkrét egyedi ügyben más, a Bnptv. szerinti jogkövetkezmény alkalmazását adott esetben indokoltnak tartották volna, azt azonban az indítványozó az elsőfokú bíróság hiánypótlása ellenére sem kérte

(Indokolás [36], Fővárosi Törvényszék végzése, Indokolás [28]). Figyelemmel arra, hogy a fenti szempontok kétséget kizáróan megjelennek az eljáró bíróságok döntéseiben, a bíróságok pedig ezen szempontok figyelembevételével hozták meg döntésüket, ezért a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, mint az alkotmányjogi panasz befogadásának egyik vagylagos feltétele, jelen esetben nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben arra is emlékeztet, hogy önmagában az a tény, hogy az indítványozó az eljáró bíróságok döntéseit tartalmilag (tényállás-megállapítási, bizonyítási és bizonyíték-értékelési, illetőleg szakjogi-törvényértelmezési kérdésekben) vitatja, és adott esetben úgy ítéli meg, hogy a fenti szempontok figyelembevétele mellett a bíróságoknak másként kellett volna döntenük, még nem adhat okot alkotmányjogi panaszra {lásd például: 3213/2023. (V. 5.) AB végzés, Indokolás [39]}, ezen szempontok vizsgálata ugyanis az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik.

- [22] Az indokolás mélységével (az indokolási kötelezettség állított megsértésével) összefüggésben pedig az Alkotmánybíróság arra utal, hogy következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3122/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [30]}. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó nem osztja az eljáró bíróságok jogértelmezését, illetőleg nem tartja kellően részletesnek a bírói döntések indokolását, az indokolási kötelezettség követelményével összefüggésben sem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [23] 2.6. Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel ezért arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét nem veti fel, ekként az alkotmányjogi panasz nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.
- [24] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), c) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 9.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró